

Dosar nr. 3r-146/23
2-20163803-01-3r-31052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: G.Mîra, I. Dutca, D. Băbălău)

DECIZIE

26 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Mariana Pitic
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Nina Horjan, reprezentată de avocatul Cristina Bancu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Horjan împotriva Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, cu privire la anularea actului administrativ, încasarea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Nina Horjan împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La 28 decembrie 2020, Nina Horjan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, solicitând anularea ordinului nr.11-S din 24 noiembrie 2020 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea înaintată de Nina Horjan a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 06 decembrie 2022, Nina Horjan, reprezentată de avocatul Cristina Bancu, a depus apel, solicitând casarea hotărârii apelate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Nina Horjan împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022

a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, deoarece apelanta nu a depus motivarea apelului în termenul legal.

La 11 mai 2023 Nina Horjan, reprezentată de avocatul Cristina Bancu, a depus recurs împotriva încheierii din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului recurenta a indicat că la data de 06 decembrie 2022 avocatul Cristina Bancu printr-o cerere depusă la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a solicitat eliberarea unei copii a hotărârii motivate a primei instanțe pentru redactarea apelului motivat. Recurenta a indicat că cu toate acestea, contrar prevederilor art. 231 alin. (2) Cod administrativ, instanța nu a notificat copia hotărârii motivate a primei instanțe reprezentantului împuternicit – avocatului Cristina Bancu. Or, copia hotărârii motivate transmisă prin poșta electronică nu a fost recepționată de către reclamantă sau de avocatul său din motive ce nu le pot fi imputate, întrucât mesajul a fost calificat de server ca fiind dubios și/sau anonim și a fost transmis automat în bloc, destinatarul nerecepționând mesajul respectiv. A susținut că simpla expediere prin poșta electronică nu echivalează cu notificarea/recepționarea mesajului respectiv.

La 05 iunie 2023 Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului copia recursului, cu posibilitatea depunerii referinței, însă aceasta nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recurs.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 28 martie 2023, fiind notificată la adresa electronică a recurentei Nina Horjan, precum și a reprezentantului acesteia, avocatului Cristina Bancu, la 27 aprilie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.150).

Astfel, recursul depus de Nina Horjan, reprezentată de avocatul Cristina Bancu, la 11 mai 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă, că prin încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Nina Horjan împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, deoarece apelanta nu a depus motivarea apelului în termenul legal.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară

inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost pronunțat la data de 07 noiembrie 2022 (f.d. 121).

La data de 06 decembrie 2022, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Nina Horjan, reprezentată de avocatul Cristina Bancu, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 127).

Conform materialelor cauzei, hotărârea motivată a primei instanțe la data de 20 ianuarie 2023 a fost notificată prin intermediul poștei electronice recurentei Nina Horjan la adresa electronică: xxxxx, precum și reprezentantului său, avocatului Cristina Bancu la dresa electronică xxxxx fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică a primei instanțe (f.d. 140)

Adresele respective sunt indicate în cererea de chemare în judecată (f.d.3), în cererea de apel (f.d. 127), precum și în cererea prin care avocatul Cristina Bancu a solicitat eliberarea copieii hotărârii motivate a primei instanțe (f.d. 125), fapt care atestă că aceștia și-au dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, în corespundere cu art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind comerțul electronic, comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă

contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege.

Articolul 21 alin.(1) aceeași Lege, prevede că comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expediată nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice, inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat.

Sub acest, aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează modalitate de comunicare a actelor judecătorești prin mijloace electronice. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătorec. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Prin urmare, luând în considerare lipsa acestor mențiuni, extrasul atașat la materialele cauzei de către reprezentantul primei instanțe demonstrează incontestabil că hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată apelantei și reprezentantului ei la 20 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind declarative argumentele recurente, precum că instanța nu a notificat copia hotărârii motivate a primei instanțe reprezentantului împuternicit – avocatului Cristina Bancu.

Instanța de recurs specifică că apelanta, fiind conștientă că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume să prezinte motivarea apelului în termenul stabilit de art. 242 alin. (2) Cod administrativ.

Mai mult, hotărârea primei instanțe a fost publicată pe pagina web a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani la data de 24 ianuarie 2023. Respectiv, recurenta a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu hotărârea primei instanței, inclusiv pe portalul instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

Cu toate acestea, Nina Horjan, reprezentată de avocatul Cristina Bancu, nu a prezentat motivarea apelului în temeiul și termenul prevăzut de art. 232 alin.(2) Cod administrativ.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Nina Horjan nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Colegiul reține că recurenta-apelantă Nina Horjan a fost asistată de un avocat, care este o persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise că către acesta. Iar, conform art.47 alin.(3) Codul administrativ, culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Distinct de decizia Curții Supreme de Justiție, prezentată de către recurentă ca practică într-un caz similar, instanța de recurs menționează că în speța supusă examinării atât apelantei, cât și reprezentantului apelantei le-a fost notificată copia hotărârii motivate a primei instanțe.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Nina Horjan, deoarece apelanta nu a prezentat motivarea apelului conform art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Nina Horjan, reprezentată de avocatul Cristina Bancu.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Nina Horjan, reprezentată de avocatul Cristina Bancu și se menține încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Horjan împotriva Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, cu privire la anularea actului administrativ, încasarea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc